

AUGUSTIN

Zpravodaj farnosti svatého Augustina v Brně

září 2025

Poutní slavnost k svatému Augustinovi

V neděli 31. srpna jsme oslavili patrocinium, tedy poutní slavnost našeho kostela. Mši svatou v 9 hodin celebroidal otec Vojtěch Šíma, rektor exercičního domu Stojanov a duchovní správce Kongregace sester sv. Cyrila a Metoděje na Velehradě. Po obou dopoledních bohoslužbách se uskutečnil tradiční farní jarmark, jehož výtěžek jsme letos věnovali ve prospěch nově vznikající Cyrilometodějské církevní mateřské školy na Lerchově ulici. Obrazovou prezentaci celého díla a další potřebné informace jsme si mohli prohlédnout na vývěsce vzadu v kostele.

foto: Vít Horník

Farní tábor mladšího spolča v Čučicích

Letos jsme jeli s naším mladším spolčem na farní tábor do Čučic a byli jsme tam pět dní. Užili jsme si spoustu her – třeba vodní bitvy, různé týmové soutěže i oblíbené večerní hry jako Sardel nebo Slunovrazi. Každý den jsme si sami vařili různá jídla, jako těstovinový salát, hamburgery nebo bramborový míšmaš.

Navštívil nás otec Petr Vrbacký, který sloužil mši svatou s velmi inspirativním

kázáním. Večer jsme si ještě všichni opékali špekáčky u ohně, povídali si a užili společný čas. Přijel se na nás podívat i otec Josef Novotný, který se zapojil do programu a hraní her s námi.

Kromě her jsme se vydali na výlet k řece, kde se někteří odvážlivci vykoupali ve studené vodě. Celý tábor byl super, poznali jsme nové kamarády a domů jsme si odvezli spoustu zážitků.

Váš mladší spolčo

Slovo úvodem

Přepnout ústa, přepnout srdce

V Proglasu už půl roku vyjíždíme do míst, kde vypínáme analogové VKV FM vysílání a zapínáme moderní digitální vysílání DAB. Při jedné nedávné bohoslužbě jsem mluvil obrazně o obezitě a potřebě se jí vyhýbat. Po mši se v zákristii zastavila mladá paní a povídá: Děkuje za mši svatou. Víte, vy za to vlastně nemůžete, protože to nemůžete vědět. Vedle mě dnes seděla naše malá dcerka, která se nám právě vrátila z několikaměsíčního pobytu v nemocnici. Má totiž mentální anorexii.

Krev mi „ztuhla v žilách“, vím, jak strašlivé je to onemocnění. Paní jsem se hned omluvil, dcerku pozdravoval, prý to vše vzala klidně.

Chvilku jsem pak přemýšlel, kolik lidí jsem dnes ještě dnes mohl dostat do nepohody. Ono je to vlastně nesnadné, kdyby se měl člověk vyhnout všem možným asociacím a výzvám, které si často berou k srdci ti, jež to nemají zapotřebí, zatímco ti, kterým bylo slovo určeno, mají – jak se říká – hroší kůži.

Proč celou věc vzpomínám? Abych na dálku poděkoval neznámé paní za její vlídnost, usměvavý obličej, klidný projev. Nepřišla mi vynadat, ale upozornit mě. Za to jsem jí velmi vděčný. Umí něco, co kdekdo z nás neumíme.

Milí, pokud jsme na sebe vlídní a usměvaví, zvládneme komunikovat ku prospěchu obou stran.

Někteří kandidáti do politických funkcí říkají hrozné věci. Jiní nás utěšují, že je to jen „rétorické cvičení“, které po volbách utichne. Není to pravda. Zlá, pyšná, nesmlouvavá slova jednou vyslovená nebo napsaná nezaniknou, rozletí se jako to příslovečné peří z roztržené duchny.

Máte nějaký recept, co s tím? Já s ostychem připomenu ten neúčinnější: Nepromeškat pokud možno žádnou příležitost, kdy můžeme druhé povzbudit, chválit, děkovat, oceňovat – slovy prostými a upřímnými.

Takový byl přece Ježíš.

Váš kaplan Martin Holík

Stalo se

V pátek 15. srpna (v den slavnosti Nanebevzetí Panny Marie) se naše farnost připojila k poutníkům v bazilice na Starém Brně, kde společně s dalšími farnostmi oslavila Den záchrany města Brna. V ten den nebyla v našem kostele obvyklá mše svatá. Mše svatá v bazilice začala v 18 hodin, hlavním celebrantem byl otec biskup Vojtěch.

~

Farní tábor pro mládež od 12 let se uskutečnil od 25. 8. do 29. 8. na faře v Čučicích.

Pokřtěni byli:

5. 7. Ella Marie Hubáčková
Lotta Terezie Hubáčková
17. 8. Artur Pavel Jaroslav Jirásek

Oddáni byli:

2. 8. Michal Janata
a Marcela Jelínková
23. 8. Pavel Levíček a Natália Gubová
30. 8. Vojtěch Vrana
a Michaela Kotásková

Pohřbeni byli:

9. 7. Josef Sedlák (*1940)
24. 7. Bohumila Olšová (*1936)
20. 8. Stanislav Piňos (67 let)

Gabriela Klašková, Lidmila Schejbalová

Zaznělo v kázání

„Moudrý kazatel netvrdí, že by se člověk neměl o nic snažit. Učí nás však rozlišovat, připomíná, že hodnoty tohoto světa jsou pouze nástrojem – a ty musíme správně použít a správně zařadit.“ o. Petr

„Co mi zůstane v rukou, až stanu před tváří Nejvyššího? Bude to dost, aby to vykoupilo věčnost?“ o. Petr

„Kdo staví svůj život na křesťanských hodnotách, neztrácí naději.“ o. Martin

„Vy starší, hleďte způsoby, jak předat svou víru a životní zkušenosti mladším generacím.“ o. Martin

„Všechno, co není Bohem vykoupeno, je odsouzeno k záhubě.“ o. Petr

„Něco jiného je neúspěch a něco jiného je kapitulace.“ o. Petr

„Ježíš se nevzdá nikoho z nás, pokud mu to my sami neznemožníme.“ o. Petr

U Svatých bran i ve stínu římských bazilik

Jubileum rodin, dětí, prarodičů a seniorů se stalo motivem, proč jsme se na přelomu května a června vydali do Věčného města. Bydleli jsme v české papežské koleji Nepomucenum, která je skvěle umístěná nedaleko od Lateránské baziliky a v současné době ji vede náš bývalý farář P. Tomáš Koumal. Ledaskam odtud dojdete pěšky, nebo můžete jet autobusem (jízdní řád ale musíte brát jako vtip) a metrem (přecpané, ale jezdí přesně).

Navštívili jsme postupně všechny čtyři papežské baziliky, do nichž jsou otevřené Svaté brány – Svatý Jan v Lateránu, Santa Maria Maggiore, Svatý Petr ve Vatikánu a Svatý Pavel za hradbami. Vždy jsme se společně pomodlili a pak už byl

s Bohem každý sám v obrovských prostorech plných umění, světců, světla a světla. V neděli jsme se zúčastnili společné mše svaté rodin na Svatopetrském náměstí ve Vatikánu. Svatého otce Lva jsme kvůli obřímu davu vlastně lépe viděli v telefonu na YouTube, ale i tak to byl silný zážitek.

Pro vstup do bazilik jsme měli rezervace na ráno, což znamenalo hrozné vstávání, ale super bylo, že jsme pak nemuseli čekat fronty a kostely měli skoro jen pro sebe. Navštívili jsme také Kalixtovy katakomby a Koloseum a kvůli tátovi, který miluje pozdní antiku, taky spoustu starých kostelů s mozaikami. My jsme mu to ale odpustili, protože jsme za to dostali hodně zmrzliny, pizzy a táta zase kávy (protože bez ní nefunguje a je nevrlej).

Bylo krásné letní počasí, a tak jsme jeden den vyrazili vlakem do Ostie vykoupat se v moři.

Řím je nádherné město – plné umění, starých staveb a lidí všech ras a národností včetně množství věřících a vysvěcených mužů a žen z celého světa, kde jsem cítil hrdost na to, že jsem katolíkem.

Prokop Homola

Poutníci Homolovi, chybí nejmladší účastník Ondra, který onemocněl. foto: archiv autora

Služebné vůdcovství podle Augustina

Nový papež Lev XIV. je augustinián, ve svých promluvách svatého Augustina často cituje a měl by tedy být dobrým zdrojem pro chápání jeho učení. S tímto záměrem jsem se podíval, jestli je dohledatelné nějaké kázání nového papeže ještě coby kardinála Prevosta z dřívějších let. Objevil jsem krátkou přednášku o Augustinově pojetí leadershipu a velmi mě zaujala. Shrnuje v ní několik principů, které jsou typické pro augustiniánskou komunitu. V úvodu předesílá, že Augustin čerpá z Ježíšových slov a že tedy není tato spiritualita výlučně augustiniánská. Prvním principem je charakteristika služby, která vychází z Markova evangelia, kde Ježíš říká: „Kdo chce být mezi vámi největší, ať je služebníkem všech.“ Připomíná i scénu z Janova evangelia, kde Pán myje učedníkům nohy a dává jim tak příklad. Druhým principem je pokora. Zde uvádí Prevost výňatek z kázání svatého Augustina k biskupskému svěcení: „Muž, který předsedá lidu musí na prvním místě pochopit, že je služebníkem mnoha pánů. Nechť toto rolí nepohrdá, opakuji, ať nepohrdá být služebníkem mnoha lidí, protože Pán pánů nepohrdl sloužit nám. Jistě si vzpomínáte, že mezi učedníky našeho Pána

Ježíše Krista, naše apoštoly, se z tělesné podstaty vloudila určitá touha po nadřazenosti, po tom být nejlepší, a výpary domýšlivosti jim začaly zastírat zrak. Jak se můžeme dočíst v evangeliu, vznikl mezi nimi vlastně spor o to, kdo z nich má být největší. Pán, přítomný jako lékař, jim však tento nádor vyřízl. Když viděl, z jaké neřesti tento spor vznikl, postavil před ně malé dítě a řekl jim: „Nestane-li se někdo jako toto dítě, nevejde do nebeského království.“ To, na co je u dítěte upozorňoval, byla pokora.“ Dalšími principy augustiniánského služebného vůdcovství jsou podle Prevosta zejména bratrský vztah mezi vůdcem a členy komunity, zdůrazňování jednoty skrze vedení a další rozměry jako víze pro budoucnost, láska k Pravdě a smysl pro přijetí a inkluzi. Mezi kvality vůdce pak má patřit naslouchání, empatie, uzdravování, bdělost, přesvědčivost, konceptualizace, prozíravost, služebnost, závazek pro růst lidu a budování komunity. Přednáška stojí za přečtení celá a je vidět, že nový papež se ve spiritualitě svatého Augustina dobře vyzná. Doufejme, že z ní bude i nadále čerpat pro svou službu pastýře celé církve.

Daniel Blažke

Z lavice vidím přímo do nebe.“

Rozhovor s fotografem Liborem Teplým

Při příležitosti výročí posvěcení našeho kostela vyšla také publikace o kostele. Udělali jsme proto rozhovor s Liborem Teplým, fotografem architektury, který se zaměřuje především na fotografování sakrálních staveb. Je nejen autorem fotografií i v této nové publikaci, ale je zároveň jejím vydavatelem.

Kdo přišel s nápadem sestavit brožuru?

S otcem Petrem jsem v minulosti sestavoval podobnou publikaci o kostele sv. Tomáše. Také jsem s ním vydal knihu „Světlo a hmota“, ve které jsou obsaženy jeho texty a moje výtvarné fotografie. Ke každé fotografii je text tak, aby tyto dva výrazové prostředky – text a fotografie – tvořily harmonický celek. Spolupráce s otcem Petrem byla pro mě vždy čistou radostí.

Když potom o. Petr nastoupil u Sv. Augustina, zmínil jsem se mu, že by pro mě byla výzva kostel sv. Augustina představit ve svých fotografiích. U té zmínky to nějakou dobu zůstalo. Později přišel otec Petr s konkrétním záměrem připravit fotografickou publikaci k 90. výročí posvěcení kostela.

Co bylo Vaším cílem při tvorbě publikace?

Vytvořit „portrét“ kostela, postihnout jeho specifické vlastnosti, kterými na lidi působí. Vždy se o to při fotografování staveb snažím. Je to jako u dobrého portrétního člověka, ze kterého divák „vyčte“ základní vlastnosti portrétovaného. O to usiluji jako fotograf a posléze, už v roli vydavatele, usiluji o to, aby publikace byla tím dobrým portrétem ve spojení textů a fotografií.

Jak tedy kostel vnímáte?

Kostel vnímám především jako živé místo pro setkávání lidí s Bohem, nejen jako historicky významnou stavbu. Proto bych nemohl v kostele fotografovat, aniž bych tam před tím nebyl na mši. Právě mše svatá je totiž tím vrcholem, při kterém sakrální stavba naplňuje svůj účel. Proto mně jako vydavateli vždy záleží na tom, aby publikace o kostele obsahovala kromě textu historika také slovo duchovního správce.

Kdo je autorem dalších textů?

Jak jsem už zmínil, považuji za důležité, aby v celku publikace texty a fotografie tvořily jeden harmonický celek. Pro odborný text do publikace o kostele sv. Augustina jsem oslovil historika Aleše Filipa, se kterým dlouhodobě spolupracuji a který umí přizpůsobit odbornou úroveň svého textu předpokládanému čtenáři a současně taky fotografiím.

Jaké pro Vás bylo fotit v našem kostele?

Focení kostela sv. Augustina pro mě bylo velkou výzvou. Jsem zvyklý fotografovat v gotických i barokních sakrálních stavbách, ve funkcionalistickém kostele ne. Trvalo mně zhruba dva roky, než jsem pochopil, na jakém vizuálním základě je kostel postavený a čeho se mohu „chytit“.

Vypozoroval jsem, že zde architekt použil dva základní tvary – kruh a přímku (buď jako horizontálu nebo vertikálu). Nic mezi tím. A to i v detailech jako je třeba uchycení kropek. Všude na sebe navazují kruhové a pravoúhlé tvary. Těchto dvou základních vizuálních prvků jsem se při komponování fotografií držel. Dokonce jsem si k tomu vytvořil i vlastní interpretaci: a sice že kruh a přímka je výtvarný ekvivalent pokynu „Vaše slovo buď ANO ANO, NE NE.“ (Mt. 5,37)

Jak probíhalo focení?

Před každým focením stavbu dlouho sleduji za různého denního světla a v různých ročních obdobích. Ke Sv. Augustinovi jsem takto chodil zmíněné dva roky, několikrát jsem zkoušel i fotografovat, abych nakonec během půl roku kostel nafotografoval. Pro fotografování architektury používám velkoformátovou analogovou kameru, která připomíná starý měchový přístroj. Používám diapositivní desky formátu 10×15 cm. Příprava jedné fotografie trvá dlouho, často je pohyb světla rychlejší než já. Diapositivní desky jsou velmi drahé, proto si musím každý záběr důkladně rozmyslet, než zmáčknu spoušť.

V kostele sv. Augustina jsem pořídil celkem 28 fotografií, do publikace jsem jich zařadil 20.

Co Vás v našem kostele nejvíce oslovuje?

To, že se z lavice přes nebarevné vitráže dívám přímo do nebe. Neznám jiný takový kostel. Mimochodem, v té nebarevné vitráži nad oltářem mají některá skla matný povrch a mění se venkovní světlo je proto různě jemně zabarvuje, zpravidla lehce do růžova. Během trvání mše se jejich barevnost průběžně mění. To mě taky oslovuje a těším se z toho.

...pokračování na str. 4

Farní diář

21. 9.	Fotbal ministranti vs. otcové
28. 9.	Pobožnost u kříže na Krondlově ulici
22. 11.	Farní ples

Pravidelné bohoslužby
v našem kostele

Pondělí: 7.00 (ve školním roce)

Úterý: 18.00

Středa: 8.00, 18.00 (ve školním roce)
7.00 (o prázdninách)

Čtvrtek: 18.00

Pátek: 18.00

Sobota: 7.00

Neděle: 7.00, 9.00 a 18.00

Informace z farnosti

Podzimní fotbalové derby ministranti versus otcové se odehraje v neděli 21. září 2025 po skončení deváté mše svaté.

O slavnosti sv. Václava, v neděli 28. září 2025, se uskuteční každoroční farní modlitba za oběti válek a násilí u kříže na Krondlově ulici. Shromáždění naváže na devátou mši svatou, na místo se odebereme po skončení bohoslužby.

Ve čtvrtek 2. října 2025 se koná tradiční setkání prvokomunikantů s otcem biskupem Pavlem v katedrále na Petrově. Pro bližší informace sledujte vývěsku v kostele.

Farní ples nakonec bude v termínu, na který jsme zvyklí, tedy v sobotu 22. listopadu 2025 (před slavností Ježíše Krista Krále) v sále BIGY. Kdo by se chtěl zapojit do předtančení, může se hlásit u paní Evy Kováčové (nemusí se jednat o mládež, tancovat mohou i rodiče či jiní zájemci – v minulosti bylo i více různých čísel); žádné speciální dovednosti nejsou potřeba, jen je nutné dát vědět co nejdříve, aby bylo možné během září začít nacvičovat). Podrobnosti ohledně plesu budou postupně upřesněny. V případě dotazů nebo nabídek pomoci s organizací je možné obrátit se na manžele Gabrielu a Petra Klačkovy.

Petr Vrbický

...pokračování ze str. 3

Také velmi oceňuji další výjimečnost: předsíní – krytý venkovní prostor před kostelem. Výborně plní svou funkci. Lidé se přirozeně v tomto prostoru zastavují, jsou v něm. Plní i svou liturgickou funkci, mám na mysli velkonoční vigilií – lidé nestojí ve veřejném městském prostoru před kostelem. Jsou v jeho předsíni. Proto jsem tomuto prostoru v publikaci věnoval celostránkovou fotografii.

Stejně jako se lidé shlukují v té předsíni, zmínil jste výše, že kostely vnímáte jako prostor k setkávání. Nebylo divné fotit kostel prázdný, bez lidí?

Zda fotit kostel s lidmi nebo bez nich je pro mne vždy otázka. Zde jsem se nakonec rozhodl pro focení bez lidí – ti jsou na fotografii vyjádření spíše zástupně. Například lavicemi.

Jak vnímáte nové prvky v kostele? (Na myslí mám zejména nové zpovědnice a liturgický prostor.)

Moc se mi to líbí, zvláště obětní stůl a jeho umístění v prostoru presbytáře. Je to velmi citlivý a zároveň působivý zásah do původního pojetí. Věřím, že by s tím byl spokojený i pan architekt Fišer.

V audioarchivu radia Proglas je možné si poslechnout mimo jiné Vaši pro-

hlídku vilou Tugendhat. Bylo focení kostela podobné s focením jiných funkcionalistických staveb?

Obecně s focením funkcionalistických staveb ne, ale konkrétně vila Tugendhat obsahuje sakrální prvky. Strávil jsem v ní hodně času, fotografuji tam už třicet let. Dřív jsem si myslel, že si do ní nepatříčně přenáším pocity ze sakrálních staveb. Později jsem ale zjistil, že sakrální prvky ve vile Tugendhat nevnímám pouze já. Na tuto skutečnost upozorňují i renomovaní historici architektury.

Jak vlastně vnímáte barevnost kostela sv. Augustina?

Když už jsme zmínili Vilu Tugendhat, tak tam hraje barevnost hlavní roli. Druhou roli (samozřejmě významnou) hrají tvary. U kostela sv. Augustina je tomu naopak.

Co máte na focení nejradši?

S lehkou nadsázkou mohu říct, že fotografie je pro mě forma vnímání a prožívání mého času. Díky fotografii jsem se dostal a dostávám do prostředí, která na mě působí, a k lidem, kteří mě obohacují. Jsem za to vděčný.

Moc Vám děkujeme za rozhovor.

Gabriela Klačková

Děje se v diecézi

V neděli 14. září bude v Pohořelicích u Brna sloužit primiční mši svatou místní rodák Jan Kapistrán Tomáš Gajdoš, OFM., který přijme kněžské svěcení o den dříve v Praze u Panny Marie Sněžné.

V pátek 19. září při mši svaté v 17.30 v katedrále sv. Petra a Pavla přijmou jáhenské svěcení tři noví stálí jáhni naší diecéze.

V sobotu 20. září slaví 35 let existence Biskupské gymnázium v Brně – mši svatou tam ve 14.30 bude sloužit biskup Pavel.

Ve středu 24. září zveme všechny seniory na Jubilejní diecézní pout' seniorů

do katedrály na Petrově. Na programu je mše svatá (10.00), přednáška o seriálu The Chosen s P. Liborem Všetulou, svědectví víry a naděje a neformální setkání u občerstvení (prosíme tímto poutníky, aby s sebou něco malého na společné pohoštění přinesli).

Ve čtvrtek 2. října se s prvokomunikanty naší diecéze setká biskup Pavel v katedrále na Petrově.

Třetí říjnovou sobotu 18. 10. vás srdečně zveme na Laboratoř pastoračních příležitostí a projektů. Navazujeme tak na loňský Pastorační veletrh. V rámci Laboratoře se zaměříme v přednáškách a workshopech na to, jak naplánovat, zrealizovat a propagovat úspěšnou akci (farní den, letní tábor, víkendovka pro mladé apod.).